

Egy kis szabódás

admin, Sunday 18 March 2012 - 14:48:24

Gyermekkoromban sosem értettem, hogy hívhatnak valakit majorannának - és akkor én meg mi ért nem lehetek Villám Will, ennyi erővel. Előre elnézést kérek Major Annától, tudom, a legtuskóbb dolog valakinek a nevével viccelődni (én pl. Leveske voltam), de akkor is ide kívánczok az akkori csodálkozás emléke, hiszen a Szabó családhoz néz nem érzelmileg közelebb íteni. A névhez még csak annyit, sosem értettem, miéle foglalkozás lehet az a dramaturg - de anyyira, hogy el sem tudtam képzelni, pedig hangzásának idegensége miatt nálam egy ideig versenyben volt az orhájós, a meteorológus és a kukás szakmákkal.

Valószínűleg mindenki hallott már legalább egy percet a magyar sorozattól éneket. Qshüllő Qjéből Ql - olyan ez kicsit, mint a Beatles: még ha magától soha, egyetlen szót sem hallgat meg az ember tőlük, akkor is ismeri legalább húsz-harminc slágerüket: mintha a bórál lenne ültetve a tudás. A Szabó famíliától énete a 2397-ik részénél tart - ennyi hététa van most soron a magyar szappanoperák archetípusa.

Kíváncsi lennék például az első adásra, sőt minden évben Ql-tálalomra ki lehetne választani egyet, hiszen nem akármilyen tanulókkal szolgálhatna egy-egy epizód - úgyis retrokor van, beleférne egy Best of Tailor Family DVD, extrákkal. Mindez azért lenne érdekes, mert egy populáris(abb) kultúrterméken erősen lenyomata van az éppen aktuális széljárásnak: mi foglalkoztatta az embereket akkoriban, illetve mennyit engedett az éppen aktuális hatalom. És ponton eszembe jut a magyar

popkultúra talán legjellemzőbb terméke a nyolcvanas években: a Szomszédok, a maga sajátos moralizálásával: a kamerába mondjuk bele egyenest az e heti szentenciát - a Szabó család is valami hasonló volt annak idején. Kíváncsi lettem, mi változott az elmúlt időszakban, mennyire lehet érdekes egy teljesen vadidegennek, illetve milyen témákat hoz fel a Szabó-féle óra.

A bevezető alapjában már szinte feladtam a vállalkozást, olyan érzésem volt, mint amikor Barátok közt-függőkhöz beszélgetek ("Hát tudod, a Gézahúga, aki most az Imivel kavar"), de egyszer csak elhangzott az Icu név, amellyel az életben azóta sem találkoztam, és hát mi tagadás, megbívtam, hogy újra megismerem.

Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy a rendezés komoly absztrahálási képességet és toleranciát kíván meg a hallgatótól: szinte csak a papírörgést nem lehet hallani a párbeszédek alatt. Nem alakokat látok magam előtt, hanem színészeket, akik a büfében ülnek magukkal hozták a langyos kávét, és az olvasószemüvegüket keresgélnek a mellényzsebben. Nem tudom, mennyiben koncepció a rendezés eszköztelensége, de sehol egy környezeti zaj, nincs térbeli mozgás, pedig viszonylag kevés ráfordítással létszerebbé lehetne tenni az egészét - bár valószínűleg mindez hagyomány, hiszen emlékeim szerint régebben is pontosan ugyanilyen volt a Szabó család. Fennmaradásának titka valószínűleg az változatlanág, bár mindettől van egy kis naftalinszaga. Azt sem tudom, mennyien hallgatók egyáltalán, de megszönte biztosan nagy szenzáció lenne, és sokan meggyászolnák, mint első kivégzésekor a tévémacit - utóbbihoz egy apró zárójel: kinek juttatott eszébe, hogy számotteg az animált kismadár a képernyőn? És egyáltalán mi ért: utálta gyerekként? Elszemtelenedett a maci, és egyre nagyobb gázsírt kért? Paprika Jancsi saját magát akart?

A Szabó család az úgynevezett kisember hétköznapi problémáit tematizálja, elhangzik egy-két odamondogatás a magas árak, a kis nyugdíj miatt, de hát ez természetesen, erre felé mindez hagyomány, és valószínűleg a rajongók nem a topmenedzserek közül kerülnek ki. Mindig érdekes kikövetkeztetni, mi lehet az alkotó(k) mánája: itt hangsúlyos helyen áll a környezeti élelem - véleményem szerint nagyon helyesen, csak hát mindig érezni, hogy mikor szaladt meg a toll - legutóbb egész létszeregtlen párbeszédekben bomlott ki a téma. Az író üzenni is akar, egy atya szerepel a sorozatban (mint a brazil szappanoperákban, ott is mindig akad egy reverendás megmondóember), és nem akartam elhinni: a színész szépen felolvasta Pál apostol szeretetszentenciáját (a zengő-érces, pengő-cimbalmos), amely minden tekintetben üdvös és szép gondolat, csak szituációban annyira hiteles, mint Kulcsár adóbevallása. A színészi munka enyhén szólva hullámzó volt, ma egy alakítás emelkedett ki a sok közül: Huszárlászlóé. Tökéletesen hozta a sunyi, kerülőutakat fogalmazó, kétségbeesett öreg alkoholista éhenkorász figuráját: látni lehetett, szinte szaga is volt.

(Szabó család, Kossuth, május 30., 21.05-21.35, író: Baróti Szabolcs)

Forrás: ES